

Gyere közelebb! Kortárstánc beavató Az OFF Alapítvány és a GroundFloor Group közös projektje Szakmai beszámoló a Magyar Művészeti Akadémia számára

Az OFF Alapítvány 2012 augusztusa és 2013 februárja között sikeresen megvalósította a *Gyere közelebb! Kortárstánc beavatót* a kolozsvári GíroundFloor Group-pal közreműködve. A projekt keretében mindkét szervezet saját beavató programot fejlesztett ki és tesztelt különböző célcsoportokon. Összesen 12 beavató foglalkozás valósult meg, valamint egy közös workshop, melynek folyamán a GroundFloor Group és az OFF Alapítvány szakemberei megismerték egymás munkáját, tapasztalatot cseréltek és a további együttműködés lehetőségeit térképezték fel. A budapesti és kolozsvári beavatókat a két szervezet saját, illetve egyéb pályázati forrásaiból fedezték. A közös workshop a Magyar Művészeti Akadémia támogatásából valósult meg. Mivel a megítélt támogatás kevesebb volt, mint a tervezett költségvetés, a workshop időtartamát és résztvevőinek számát csökkenteni kellett, valamint a tervezett szakmai beszélgetésekre nem kerülhetett sor.

I. A projekt megvalósítása

2012 augusztusában és szeptemberében megkezdődtek a projekt előkészületei, a partnerek közötti egyeztetések, valamint a beavató programok kidolgozása és megszervezése.

1. Az OFF Alapítvány beavató programja

Az OFF Alapítvány szakemberi középiskolás fiatalok számára fejlesztettek ki egy beavató programot, mely a résztvevő diákok számára a saját testtel való kapcsolat újfajta megtapasztalását, a mozgás újrafelfedezését, a mozgás, mint kapcsolatteremtési lehetőség bemutatását célozta meg a kortárstánc eszközeit használva. A foglalkozáson résztvevő diákok lehetőséget kaptak továbbá arra, hogy ingyenesen megtekintsék az OFF Alapítvány által fenntartott Hodworks társulat *Ahogy azt az apám elképzelte* c. előadását (nem kötelező jelleggel). Az előadást követően egy dramaturg által vezetett beszélgetés segítette a látottak feldolgozását. A program folyamán 4 középiskolában 6 beavató foglalkozást tartottak szakembereink.

Az OFF Alapítvány szakemberei:

Hód Adrienn – a Hodworks koreográfusa és vezetője

Cuhorka Emese – a Hodworks táncosa, táncpedagógus

Vadas Zsófia Tamara – táncos, táncpedagógus, a Tünet Együttes beavató programjának szakembere

Szabó-Székely Ármin – dramaturg

A programban résztvevő középiskolák:

Leövey Klára Gimnázium és Szakközépiskola

Jaschik Álmos Művészeti Szakközépiskola

Harsányi János Szakközépiskola és Szakiskola

Közgazdasági Politechnikum Gimnázium és Szakközépiskola

A foglalkozások megvalósítása a következő ütemterv szerint történt:

	Iskola	Időpont	Résztvevők száma	Foglalkozásvezetők
1	Leövey Klára Gimnázium és Szakközépiskola	2012-10-24	17	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese
2	Jaschik Álmos Művészeti Szakközépiskola	2012-10-25	24	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese
3	Közgazdasági Politechnikum	2012-11-12	16	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese
4	Jaschik Álmos Művészeti Szakközépiskola	2012-11-14	28	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese
5	Harsányi János Szakközépiskola és Szakiskola	2012-11-15	24	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese
6	Jaschik Álmos Művészeti Szakközépiskola	2012-11-15	18	Hód Adrienn, Vadas Zsófia Tamara, Cuhorka Emese

A Hodworks előadására 2012. november 16-án és 17-én került sor.

Az iskolai foglalkozás menete

- rövid ismerkedés (a foglalkozásvezetők bemutatkozása, a diákok kortárstánccal/tánccal kapcsolatos tapasztalatainak megbeszélése)
- egyszerű lazító, bemelegítő gyakorlatok
- páros vagy egyedül végezhető, a test fizikai hatóerejének megérezését segítő gyakorlatok, a tér, súly, erő, tempó használatán keresztül.
- az előző gyakorlatokra építve kreativitási gyakorlatok, mozgásimprovizáció, a mozgáslétrehozás, együtt alkotás képességének megélése
- néhány vállalkozó szellemű diák lehetőséget kap egyedül/párban bemutatkozni
- levezető beszélgetés, melyet a vezetők mozgás és alkotásszemlélete és a diákok testhez, tánchoz és konkrétan ehhez a foglalkozáshoz kapcsolódó kérdései és hozzászólásai határoznak meg.

A foglalkozásvezetők tapasztalatai

A foglalkozásokat vezető táncpedagógusok arról számoltak be, hogy a résztvevő csoportok nagyon vegyesek voltak, a diákok különböző tapasztalattal, koncentrációval vettek részt a programban. Az egyszeri iskolai foglalkozás lehetőséget teremtett arra, hogy a táncpedagógusok ízelítőt adjanak a diákoknak egy alternatív mozgásformából, elmélyedni benne azonban ennyi idő alatt nem volt lehetséges. A diákok visszajelzései ennek ellenére pozitívak voltak, a

foglalkozásokat, valamint az előadást követő beszélgetésen az derült ki, hogy alapvetően nyitottak voltak a munkára. Ez azt is bizonyítja, hogy a foglalkozás a korosztály igényeinek megfelelően épül fel. A foglalkozásvezetők úgy látják, hogy hosszú távú együttműködéssel lehetne igazán jó eredményeket elérni. Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy erre igény is van.

Egyik táncpedagógusunk, Cuhorka Emese a következőképpen foglalta össze tapasztalatait:
*„A testükkel való szégyenüket a csukott szem, vagy intenzív dinamikába vivés tudja fölengedni. Nehéz elvonatkoztatniuk a sok közösségi tényezőtől, és a figyelmüket a személyes megközelítésükre merni engedni terelődni. Az iskolai közeg, a farmer és a push up, a kiamenő, kiejócsaj nehezen enged önmagukhoz férti, de minden alkalommal sikerült kb 5-6 gyereknek ezen túlmutató élményeket szerezni.
Látva a testüket nagyon nagy szükség lenne, hogy napi kapcsolatban történjen velük valami olyan, amiben nem csak lakják, és elhasználják a testüket, hanem élük és fejlesztik, hogy a szabadságukat kiterjeszthessék.”*

A tanárok véleménye

A programban részt vevő tanárokkal kérdőíveket töltettünk ki, hogy visszajelzést kapjunk a munkánkról, valamint információhoz jussunk a középiskolák igényeivel kapcsolatban. A kérdőívek kiértékelése azt mutatta, hogy a foglalkozást minden iskola pozitívan fogadta: mindannyian részt vennének osztályukkal újra hasonló programban, hosszú távú együttműködésre is nyitottak lennének. A foglalkozás beillesztése az órarendbe egyik tanár számára sem okozott gondot. Számunkra nagyon fontos visszajelzés volt, hogy az iskolák nyitottak a kulturális szervezetekkel való együttműködésre, anyagi forrásaik azonban nincsenek ilyen jellegű tevékenységekre. A program tartalmi értékelése is pozitív volt, ezt jelzik a következő vélemények is:

„Újszerű, szokatlan, de könnyen megszerethető mozgásformákkal a kommunikációs bázis gyarapítása történt.”

„Ahogy felszabadul a test, egyre nagyobb az öröm és egyre ügyesebbek – mindez viszonylag rövid idő alatt.”

„Iskolai teljesítményükben gyenge, szorongó tanulók bátrak, tehetségesek és oldottak voltak, ezen a területen sikerélményhez jutottak.”

„Jó lenne még több kortárs tánc, csak nagyon kötött mozgásokkal találkoznak. (...) Olyan mozgással, mozgásformákkal találkoztak a diákok, melyekre tanórai kereteken belül (még tesin sem!) nincs lehetőségük.”

„Három kitűnő táncpedagógus egyfajta hiánypótló küldetést teljesít a programmal.”

2. A GroundFloor Group (GFG) beavató programja

A GroundFloor Group a Dívák c. előadáshoz kapcsolódó beavató programot és kutatást végzett Norbert Petrovici, Anca Simionca és Irina Zinca szociológusok bevonásával. A Dívák négy nő filmek, reklámok és női magazinok által megpecsételt világába kalauzol, szembenézés a film- és szépségipar elkerülhetetlen csapdáival. A tervezett 1 beavató foglalkozás helyett a GFG egy komplex programot dolgozott ki, melynek során 5 beavatót tartott 5 különböző célcsoport számára.

A vizsgált célcsoportok:

	Célcsoport	Időpont	Létszám (célcsoportból az előadáson jelen levő nézőszám)*	

1	Szaktanácsképzős diákok	2012. október	60	főként fiúkból álló csoport
2	Dráma tagozatos diákok	2012. október 4	25	Lányok-fiúk vegyesen
3	Médiában dolgozók	2012. október 5	20	Rádióban és tévében dolgozó szerkesztők, műsorvezetők
4	Szaktanácskésztők	2012. október 17	25	Varrodában dolgozók
5	Bank szakmában (Front Line) dolgozók	2012. október 26	5	A tervhez és a kiosztott meghívókhöz képest alig jöttek el a célcsoportból, a beszélgetést azonban megtartottuk a jelenlevő nézőkkel

* a beszélgetéseken már kevesebben maradtak, kb fele a jelenlevőknek, összesen 60-an

A beavató foglalkozásra az előadás megtekintése után került sor. A GroundFloor Group szakemberei az előadás és a közönség közötti kapcsolatot/interakciót vizsgálták. Az előadást követően kis csoportokban irányított beszélgetésekre került sor. A beszélgetéseket szociológusok vezették, előre megírt forgatókönyv alapján.

A beszélgetés forgatókönyve négy részből állt, és minden esetben igazodott a csoporthoz. Tervezett időtartama 55-65 perc. A reális idő átlagban meghaladta a tervezett időt, átlagban 70 perc volt.

1. „Bemelegítő” – 20 perc

A résztvevők kettesével beszélgetnek, információt cserélnek:

1. Név és rövid bemutatkozás, életkor, munkahely stb
2. Mikor beszéltek legutóbb nyilvánosság előtt?

A kapott információt megosztják a csoport többi tagjával

Cél: ismerkedés, a résztvevők laza irányítása az előadás egyik témája felé: megszólalás széles nyilvánosság előtt

2. Az előadás szereplői és jelenetei – 15 perc

A beszélgetés során a moderátor arra kéri a résztvevőket, hogy emlékezzenek az előadásban látott helyzetekre és karakterekre, és soroljanak fel hozzájuk kapcsolódó jellemzőket, fedezzenek fel hasonlóságokat/különbségeket a szereplők között, stb.

Cél: közös emlékezés az előadásra és annak momentumaira, a látottak árnyalása, mások véleményének tudomásul vétele, véleménykülönbségek felismerése, egyéni látásmód kihangsúlyozása

3. Saját tapasztalat - 15 perc

Szabad beszélgetés a moderátor irányításával az előadásban felmerült témák kapcsán: nyilvánosság előtti beszéd, szépség és szépségipar, reklámok, öltözközés, divat, társadalmi és nemi szerepek, maszkok.

Cél: A saját tapasztalatok sorbavételével az előadásban látottak kerültek közelebb a beszélgetésben résztvevőkhöz.

4. Emlékezetes pillanat rögzítése - 15 perc

A résztvevők arra a kérdésre próbáltak választ adni, hogy melyik emlékezetes pillanat jut majd eszükbe a jövőben, és milyen virtuális helyzetben jöhet ez elő.

Cél: Újabb módszer a saját tapasztalat és az előadás közelebb hozására, a saját –

jövöbeli élmények előadás tükrén keresztül való megértésére.

5. Mentális térképezés

A résztvevők kitöltöttek egy szabad asszociációs táblát, amelynek a közepén az előadás címe áll: DÍVÁK.

A folyamat lezárásaként a csoportok távoztával a szociológusok és az előadás alkotói maguk is összegző beszélgetésre ültek össze. Ezek voltak tulajdonképpen a legizgalmasabb beszélgetések, ekkor tisztázódott le az alkotókban az előadás recepciójának minden mozzanata, az árnyalatok, a csoportok közötti különbségek, az egyéni értelmezések.

3. Az OFF Alapítvány és a GroundFloor Group közös workshopja Kolozsváron

A pályázatban januárra tervezett workshop időpontját a két társulat egyéb tevékenységei miatt február végére kellett halasztani. Az eredetileg 5 naposra tervezett workshopot 4 napba sűrítettük, hogy ezzel csökkentsük a felmerülő költségeket.

A workshop időpontja:

2013. február 24. - 2013. február 27.

A workshop résztvevői:

OFF Alapítvány:

Hód Adrienn – a Hodworks koreográfusa és vezetője

Cuhorka Emese – a Hodworks táncosa, táncpedagógus

Vadas Zsófia Tamara – táncos, táncpedagógus, a Tünet Együttes beavató programjának szakembere

Szabó-Székely Ármin – dramaturg

GroundFloor Group:

Kelemen Kinga - igazgató

Sinkó Ferenc – rendező koreográfus

Norbert Petrovici – szociológus

Nicoleta Popescu – projekt asszisztens

Bodoki Halmen Kata – rendezőasszisztens

A workshop programja:

1. nap – 2013. február 24.

Az OFF Alapítvány szakembereinek utazása Kolozsvárra

Az OFF Alapítvány és a GroundFloor Group első találkozása, bemutatkozás, ismerkedés

2. nap – 2013. február 25.

12:00 – ismerkedés, tapasztalatcsere, az Ecsetgyár bemutatása

20:00 – A GroundFloor Group Dívák c. előadása

3.nap – 2013. február 26.

11:00 – Az OFF Alapítvány beavató foglalkozása az „Octavian Stoia” Dráma és Balett Líceum dráma tagozatos diákjai számára

20:00 – Az OFF Alapítvány által fenntartott Hodworks társulat Ahogy azt az apám c. előadása, az előadás után beszélgetés a közönséggel

Az OFF Alapítvány beavató programjának közös megvitatása

4. nap – 2013. február 27.

11:00 – A GroundFloor Group prezentációja a Dívákhoz kapcsolódó beavató programsorozatról és kutatásról

12:30 – Tapasztalatcsere, jövőbeli együttműködés tervezése

Az OFF Alapítvány tagjainak hazautazása

A pályázatban tervezett tevékenységekhez képest a megvalósításban néhány változtatást

eszközöltünk, melyeket szakmai szempontokat figyelembe véve határoztunk meg. Ezek a következők:

- Az OFF Alapítvány működési támogatását bevonva a programot kibővítettük a Hodworks *Ahogy azt az apám elképzelte* c. előadásával.
- A pályázati terv szerint az OFF Alapítvány 2 beavató foglalkozást tartott volna. A második foglalkozást egy az előadást követő szakember által vezetett beszélgetés váltotta fel. Ezt a változást azért tartottuk fontosnak, mert így az OFF Alapítvány munkája teljeskörűbb bemutatásra került.
- A GroundFloor Group beavató programsorozata egy specifikus eseménysorozat volt, melynek bemutatását egy prezentáció hatékonyabban szolgálja, mint egy célcsoporttal való közvetlen munka, ezért a GroundFloor Group beavató foglalkozás helyett egy összefoglaló prezentációban mutatta be programját és eredményeit az OFF Alapítvány szakemberei számára.
- A tervezett két szakmai beszélgetést anyagi források hiányában (a tervezett költségvetéshez képest csökkentett megítélt támogatás) miatt nem tudtuk megtartani, valamint a szakmai tanulmány sem készülhetett el.

Az OFF Alapítvány szakemberei arról számoltak be, hogy az új környezetben tartott beavató foglalkozás és előadás értékes tapasztalatokkal szolgált. Kolozsváron egy nagyon nyitott és kommunikatív diákcsoporttal és közönséggel találkoztak. Az előadást követő beszélgetés nyitottabb légkörben zajlott, mint a megszokott budapesti közegben, a közönség felszabadultan beszélt az előadással kapcsolatos élményeiről. A beszélgetés három nyelven, magyarul, románul és angolul zajlott, szinkrontolmácsolással, de ez nem tette nehezkessé a kommunikációt. A résztvevők kiemelték a táncosok technikai tudását és színpadi jelenlétét, és kíváncsiak voltak az előadással kapcsolatos kulisszatitkokra is.

Mindkét csapat számára izgalmas tapasztalat volt megismerni a másik művészeti munkáját és a hozzá kapcsolódó beavató tevékenységet. A GroundFloor Group szisztematikus kutatása, a különböző nézői célcsoportok szeparált vizsgálata megmutatta, hogy mennyire különböző előtudással/előítéletekkel rendelkeznek a különböző célcsoportok. A prezentációt követő beszélgetés folyamán a következő kérdések merültek fel: Melyek azok az előadások, amelyek segítik a kortárstánc befogadását? Mennyire konkrétan kell meghatározni egy előadás célcsoportját?

Az OFF Alapítvány/Hodworks előadása a dramaturgia kérdését vetette fel: Mitől lesz előadás egy produkció, ha lebontják benne a hagyományos színházi szabályokat?

II. A pályázat megírásakor kitűzött célok teljesülése és a elvárt eredmények elemzése

1. A projektben részt vevő művészek képességeinek fejlesztése a kortárstánc közvetítésének és a közönségfejlesztés területén.

A projekt akkor teljesíti ezt a célt, ha a résztvevő alkotók olyan hatékony beavató koncepciót dolgoznak ki, amelyet a projekt befejezése után működtetni tudnak. A hatékonyságot a résztvevők értékelései alapján fogjuk mérni kérdőívvel. Amennyiben a résztvevők több, mint 60%-a újra részt venne egy hasonló foglalkozáson, a célkitűzés teljesül.

Mindkét csapat saját beavató programot dolgozott ki, melyeket máris a pályázatban tervezettnél több alkalommal is alkalmaztak: az OFF Alapítvány 2013 január/február időszakban 6 beavató foglalkozást tartott középiskolás diákok számára. A GroundFloor Group a tervezett egy beavató helyett 5 beavatót tartott a közös workshopot megelőzően. Az OFF Alapítvány a programban részt vevő osztályok vezető tanáraival kérdőívet töltetett ki. A válaszadók kivétel nélkül részt vennének újra egy hasonló programban. A GroundFloor Group a csoportok kulturális fogyasztói szokását is felmérte, 140 kérdőív feldolgozásával. Itt az 5 előadás teljes nézőrétegét vizsgálták, nem csak a beavató programban résztvevőket.

2. A közönségfejlesztés népszerűsítése a kortárstánc szakma körében

Ez a célkitűzés akkor mondható teljesítettnek, ha a projekt eredményeinek és tapasztalatainak megosztására szervezett szakmai beszélgetésekre legalább 20-20 érdeklődő érkezik.

Mivel a megítélt támogatás lényegesen kevesebb a pályázott támogatásnál, a szakmai beszélgetésekre nem hivatalos formában egy meghirdetett esemény keretein belül került sor. Mindkét csoport tagjai azonban egy aktív szakmai közösséghez tartoznak, melyben az informális találkozások nagyon fontos fórumai a szakmai tapasztalatcserének. A projekt résztvevői minden alkalmat megragadnak, hogy megosszák a projekt során szerzett tapasztalataikat kollégáikkal.

Az OFF Alapítvány tagja a Független Előadó-művészeti Szövetségnek, ami megfelelő bázist jelent a szakmai eszmecserékhez.

A GroundFloor Group a projekt eseményeiről beszámolt az Ecsetgyárban található többi előadóművészeti szervezetnek, és ennek eredményeként egy olyan következő munka kidolgozásának fogtak neki közösen (ColectivA, ArtHoc, AltArt, Balla & Vajna Projects), amely újabb lépés a közönség és előadás kapcsolatának elmélyítésében.

3. A kortárástánc népszerűsítése.

A projekt akkor mondható sikeresnek, ha a beavató programok résztvevői a projektet követően nyitottságot mutatnak a műfaj iránt. Ezt a velük kitöltött kérdőívben vizsgáljuk, amennyiben a résztvevők több, mint 50% azt nyilatkozta, hogy a beavató programnak köszönhetően a jövőben szeretne kortárástánc előadást nézni, a cél teljesül.

A projekt megvalósításakor a kérdőívezés mégsem bizonyult jó módszernek, ugyanis az OFF Alapítvány középiskolás diákokkal dolgozott, akik nem szívesen töltenek ki kérdőíveket. A cél teljesülése mégis mérhető, ugyanis a diákok számára a kötelező beavató foglalkozás után az előadáson való részvétel önkéntes volt. A beavatón részt vevő 239 diák közül 113-an nézték meg az előadást. Ez a diákok 47,28 %, tehát szinte eléri az 50%-ot. (Ezek az adatok az összes Budapesten megtartott beavató foglalkozásra, tehát 12 alkalomra vonatkoznak.) A GroundFloor Group esetében nem áll rendelkezésünkre hasonló adat.

4. Az OFF Alapítvány/GroundFloor Group együttműködésének elmélyítése. hosszú távú együttműködés megalapozása.

A cél akkor teljesül, ha a két szervezet a projekt folyamán ebben a témában újabb projektervet készít elő.

A két szervezet *Mind the Gap – Between Dance and it's Audience* címmel közös pályázatot adott be az Egész életen át tartó tanulás program keretében.

Résztvevők száma

Az OFF Alapítvány beavatóin résztvevő diákok száma: 127 diák Budapesten + 15 diák Kolozsváron.

A GFG Dívák c. előadásának nézőszáma: 135 fő

Az előadáshoz kapcsolódó beavató résztvevőinek száma: 60

Hosszú távú célkitűzés

A projekt folyamán kifejlesztett beavató foglalkozás-koncepciók további alkalmazása
A cél akkor teljesül, ha a projektet követő egy évben az OFF Alapítvány/Hodworks és a GroundFloor Group legalább 5-5 alkalommal tartanak beavató foglalkozásokat.

Mindkét társulat tervezi a programok folytatását, aktívan dolgoznak a beavató programok folytatásához szükséges pályázati források előteremtésén.

Összegzés

Az OFF Alapítvány számára a *Gyere közelebb! Kortárástánc beavató* több szempontból is fontos projekt volt. A projektnek köszönhetően egy fontos határon túli partnerszervezetre találtunk: a GroundFloor Group a nagy hírű kolozsvári Ecsetgyárban működik, egyik legfontosabb műhelye az erdélyi kortárástánc szcénának. Tevékenységében és szervezeti felépítésében hasonló az OFF Alapítványhoz, így a két szervezet könnyen talált közös érdeklődési pontokat és célokat. A Magyar Művészeti Akadémia támogatásával megvalósult projekt az első közös munkánk volt, melynek sikeressége további együttműködésre buzdít bennünket. Jelenleg keressük a forrásokat a további közös munkához.

A projekt másik fontos aspektusa a témája: a kortársstánc népszerűsítése, a beavató programok. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy egy szervezet/társulat életében olyan programok is megvalósuljonak, amik nem (csak) a produktivitásról szólnak, hanem amelyek lehetőséget adnak arra, hogy értékeljük tevékenységünket, munkatársaink számára fejlődési lehetőséget biztosítsunk. Ez a projekt mindezt lehetővé tette és hozzájárult ahhoz, hogy beavató programunkat fejlesszük.

A harmadik fontos témakör a tapasztalatcsere: a projektben résztvevő két szervezet teljesen különböző beavató programot dolgozott ki. Szakembereink számára nagyon inspiráló volt egy teljesen új módszer megismerése. Kevés projekt nyújt lehetőséget olyan mértékű szakmai tapasztalatcsereére, mint ami a kolozsvári találkozón történt, ez azonban nagyon fontos különösen egy olyan téma kapcsán, mint a kortársstánc közvetítése.

Budapest, 2013. április 3.

.....
Farkas Ida
projektkoordinátor

.....
Péter Petra
az OFF Alapítvány elnöke